

TITULO SUPERIOR EN CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN DE BENS CULTURAIS
Escola Superior de Conservación e Restauración de BBCC de Galicia

Materia: Técnica de conservación preventiva dos bens pictóricos II

Departamento: Conservación e restauración de pintura

Formación básica	Curso: 3º pintura	Cuadrimestral	2 ECTS
-------------------------	--------------------------	----------------------	---------------

Teórica

Profesora: Ana Villarquide Jevenois
anavillarquide@gmail.com

Horario: 2 horas semanais

DESCRIPCIÓN DA MATERIA

Procedementos específicos de conservación preventiva dos bens pictóricos *in situ* e a súa exposición.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos multidisciplinares e en contextos culturais diversos.
T11	Desenvolver na práctica laboral unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara a diversidade.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance con responsabilidade cara ao patrimonio cultural e medioambiental.
T17	Contribuir coa súa actividade profesional á sensibilización social da importancia do patrimonio cultural, a súa incidencia nos diferentes ámbitos a a súa capacidade de xerar valores significativos.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN

X3	Recoñecer e identificar as alteracións do ben cultural e as causas do seu deterioro para avaliar o estado de conservación.
X5	Determinar os criterios de intervención e decidir o tratamento de prevención, conservación e/ou restauración máis axeitado.
X6	Acadar coñecementos críticos sobre a metodoloxía, estratexias de actuación, tratamentos e emprego de materiais para a conservación e a restauración.
X7	Deseñar sistemas e tratamentos de conservación e restauración.
X9	Coñecer e aplicar a deontoloxía profesional e a normativa relativa aos bens culturais e a súa conservación e restauración.

UNIDADES DIDÁCTICAS

Unidades	% no total da materia
Condições específicas de CP de BBCC pictóricos.	25%
Recomendacións para a exhibición. H.R, temperatura, luz, contaminantes. Materiais e sistemas específicos para a CP.	40%
Sistemas de exposición específicos. Vitrinas	15%
Exposición de obras pictóricas. Pendurado e iluminación da obra.	15%
Marcos.	5%

PLANIFICACIÓN DOCENTE

Metodoloxías	Horas aula	Horas fóra	Total
Sesión maxistral	36		36

Traballo autónomo		14	14
Total	36	14	50

METODOLOXÍA DOCENTE

Metodoloxía	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballo autónomo	Estudo dos contidos expostos polo profesor. Resolución de problemas e exercicios de forma autónoma: Actividade na que se formulan problemas e exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver a análise e resolución dos exercicios de forma autónoma.

SISTEMAS DE AVALIACIÓN

Método	Criterios	% avaliación
Probas escritas	Cualificación das probas	60%
Traballo tutelado	Calidade do traballo e da presentación	20 %
Lectura e comentario textos	Calidade do comentario	10%
Observación sistemática	Asistencia a clase, participación na exposición de debates e traballos propostos, e entrega dos mesmos nos prazos fixados.	10%
Total		100 %

OUTROS COMENTARIOS A AVALIACIÓN E MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

- A asistencia é obrigatoria. Deste modo, a non asistencia ás clases repercutirá na cualificación (nun 10%, o alumno poderá ser cualificado cun 0 no apartado “Observación sistemática”).
- Avaliarase o progreso do proceso de aprendizaxe, incluíndo este proceso todos os resultados acadados no traballo continuado de clase, os exercicios e traballos entregados no tempo estipulado ou os exames propostos ao longo do curso.
- Ao rematar o curso, na convocatoria ordinaria, realizarase un exame final que servirá de recuperación parcial/total segundo as partes non superadas.
- Os alumnos deberán realizar todos os traballos e exames establecidos ao longo do curso. A avaliación ordinaria poderá incluír a realización de probas específicas finais, comprendendo esta os contidos teóricos e todos aqueles relacionados cos traballos ou lecturas realizados ao longo do curso e recollidos como parte da avaliación.
- Os alumnos que non superen a convocatoria ordinaria terán a posibilidade de presentarse á convocatoria extraordinaria.
- Na avaliación extraordinaria, o alumno terá que realizar unha proba escrita que poderá conter probas específicas cando se consideren necesarias para unha correcta avaliación.

ATENCIÓN PERSONALIZADA

Ofrecerase atención personalizada ao alumnado durante todo o curso. As titorías poderán ofrecerse tanto durante as horas establecidas para este fin como durante as sesións presenciais de docencia na aula.

BIBLIOGRAFÍA RECOMENDADA

- Oxygen-Free Museum Cases. The Getty Conservation Institute, 1998. http://www.getty.edu/conservation/publications_resources/pdf_publications/pdf/oxygenfree.pdf
- Entre dos terremotos, Getty & ICCROM, 1987. http://www.getty.edu/conservation/publications_resources/pdf_publications/pdf/entre_dos.pdf
- Michalski, Stefan, Temperatura incorrecta, Canadian Conservation Institute, 2009. <http://www.cci->

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

ESCOLA SUPERIOR
DE CONSERVACION
E RESTAURACION
DE BENS CULTURAIS
DE GALICIA

Rúa Xeneral Martitegui s/n
36002 Pontevedra. Tlf: 886159735
escola.conservacion.galicia@edu.xunta.es
<http://escolaconservacion.gal>

icc.gc.ca/caringfor-prendresoindes/articles/10agents/chap09-spa.pdf

- Michalski, Stefan, Humedad relativa incorrecta, Canadian Conservation Institute, 2009. <http://www.cci-icc.gc.ca/caringfor-prendresoindes/articles/10agents/chap10-spa.pdf>
- Guía ERCO. http://www.erco.com/download/data/30_media/25_guide_pdf/130_es/es_erco_guide_6_lighting_technology.pdf
- LAURENT SG Sozzani, AN ECONOMICAL DESIGN FOR A MICROCLIMATE VITRINE FOR PAINTINGS USING THE PICTURE FRAME AS THE PRIMARY HOUSING, JAIC 1997, volumen 36, numero 2, artículo 1 (págs. 95 a 107). http://cool.conservation-us.org/jaic/articles/jaic36-02-001_5.html
- RecoveringWater-DamagedCollections. <http://www.filext.net/txt/50469505h32i0>
- Paul Marcon, FUERZAS FISICAS, Canadian Conservation Institute, 2009. <http://www.cci-icc.gc.ca/caringfor-prendresoindes/articles/10agents/chap01-spa.pdf>